

Az export az ágazat húzóereje

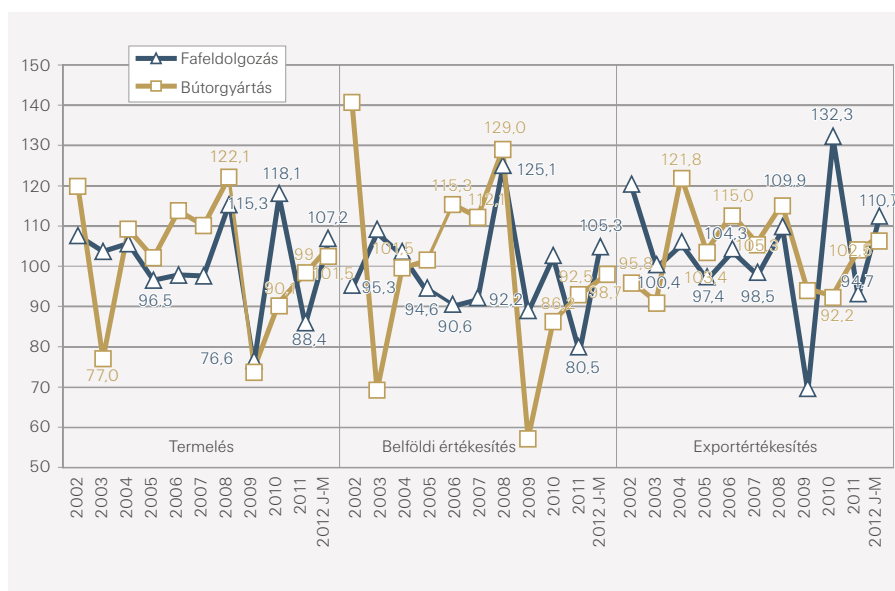
Nem rosszak az ágazatunk 2012. I. féléves teljesítményéről napvilágot látott statisztikai adatok, sőt a tendenciát elemezve külön szerencsés, hogy a félévet záró utolsó havi, júniusi számok mind pozitívak. Vagyis növekvő irányt jeleznek – csak az a dolog szépséghibája, hogy mindezt az előző évek során alaposan összeesett, alacsony tavalyi szinthez képest kell értékelnünk. Persze még nem vonhatunk le messzemenő következtetéseket a teljes 2012. évről, de talán megkockáztathatjuk a kijelentést, hogy stabilizálódni látszik a helyzet? Ha pedig a számszerű értékesítési adatokat, az árbevételek összegét tekintjük relációk szerinti bontásban, továbbra is szembeötlő a KSH-adatokban a jelentős súlyponteltolódás az exportértékesítés irányába.

Kitekintés

A Nemzetközi Valutaalap legfrissebb előrejelzése szerint 2012-ben a világgazdaság növekedése tovább lassul, mértéke várhatóan 3,5% lesz. Az OECD számításai szerint 2012-ben a tagországok bruttó hazai terméke ez év első negyedében 1,8, a második negyedében 1,6%-kal bővült 2011 azonos negyedéhez képest.

Az USA GDP-je – szezonálisan kiigazított adatok szerint – 2012 I. félévében 2,4%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. Ezen belül a második negyedévi teljesítmény 2,3%-kal bővült, így ez a harmadik olyan negyedév, melyben az Egyesült Államok gazdasága gyorsuló ütemben növekszik. A gazdasági bővülés fő mozgatórugója a belső fogyasztás és a beruházás volt.

A kínai gazdaság GDP-je 2012 I. negyedében 8,1, a II. negyedében 7,6%-kal bővült. A dinamika lanygulása a romló külgazdasági környezet és a ma-

A fa- és bútorgyártás volumenindexei (%), az előző év azonos időszaka = 100
 Forrás: KSH.

	2009.	2010.	2011.	2012. jún.	2012. jan.–jún.
Ipari termelés és értékesítés					
<i>a) Termelés</i>					
Ipari termelés	-17,8	10,6	5,6	0,6	-0,4
Fafeldolgozás	-23,4	18,1	-11,6	9,6	7,3
Bútorgyártás	-26,2	-9,9	-1,0	1,7	1,5
<i>b) Értékesítés</i>					
Ipar belföldi értékesítése	-12,5	-3,0	-5,1	-1,9	-1,7
Fafeldolgozás	-11,2	2,7	-19,5	11,9	5,3
Bútorgyártás	-42,8	-13,8	-7,5	5,6	-1,3
Ipar exportértékesítése	-18,8	16,9	7,6	6,2	1,0
Fafeldolgozás	-30,3	32,3	-5,3	13,9	10,7
Bútorgyártás	-5,7	16,4	2,5	7,8	3,4

gasz infláció leküzdésére tett monetáris intézkedések következménye, illetve szerepet játszott az ez év első félévében tapasztalt beruházáscsökkenés is.

Az EU-27 gazdasági teljesítménye előzetes adatok alapján 2012 I. félévében gyakorlatilag stagnált (-0,1%). A növekedés motorja – a múlt évhez hasonlóan – Németország (1,1%) volt, teljesítménye azonban negyedévről negyedévre lassul. A többi meghatározó gazdaság közül a francia teljesítménye enyhén emelkedett (0,3%), az Egyesült Királyság, Olaszország és Spanyolország recesszióba került. Görögországban 6,4%-kal, Portugáliában 2,8%-kal esett vissza a GDP. Az éves növekedési adatok alapján az EU átlagát

jóval meghaladó növekedés volt a balti államokban, de a környező országok közül Szlovákiában (3%), Ausztriában (1%) is. Csehországban ugyanakkor 1%-os visszaesést regisztráltak.

2012 első félévében az EU-27 ipari termelése – munkanappal kiigazított index – csökkent az egy évvel korábbihoz képest, a tagországok zömében visszaesett a termelés, 2012 I. negyedévében 1,6, a második negyedévben 2,6%-kal visszaesett a kibocsátás.

Hazai folyamatok

2012. I. félévében a bruttó hazai termék 1%-kal csökkent – kiigazítatlan adatok alapján – az egy évvel korábbi 2%-os növekedés bázisán. A félév során a visszaesés üteme gyorsult, az első negyedévi 0,7%-os csökkenést követően a második negyedévben 1,3%-kal esett vissza a nemzetgazdaság teljesítménye az egy évvel korábbihoz képest. Az uniós tagállamok rangsorában az utolsó harmadban helyezkedünk el.

Az építőipar hat éve tartó teljesítménycsökkenése tovább folytatódott 2012 első hat hónapjában is (-11%), üteme azonban ismét gyorsult.

A GDP felhasználási oldalán 2012 I. félévében a háztartások tényleges fogyasztása 1,2%-kal mérséklődött, e mellett a közösségi fogyasztás 1%-kal mérséklődött, így a folyamatok eredményeként a végső fogyasztás 1,1%-kal csökkent.

2012 I. félévében a nemzetgazdaság növekedési motorját a külkereskedelem jelenti, melynek egyenlege változatlanul aktív. A szolgáltatás exportvolumene 2,5%-kal, az import 3,3%-kal csökkent. A forgalomművekedés azonban döntően az árforgalomból származik: a kivétel 2,9, az

A fafeldolgozó-ipar termelése, értékesítése (előző év azonos időszaka=100)

	2009.	2010.	2011.	2012. j-jú.
Termelés	76,6	118,2	88,4	107,3
Belföldi értékesítés	89,0	102,8	80,5	105,3
Export	69,6	131,8	94,7	110,7

import 0,5%-kal bővült. Összességében az export 2,0%-kal nőtt, az import stagnált. A külkereskedelmi forgalom egyenlege 1.183 Mrd Ft-os aktívumot mutat, romló külkereskedelmi cserearányok mellett.

2012. I. félévében a nemzetgazdasági beruházások volumene 7,1%-kal csökkent. A nemzetgazdasági ágak többségére volumencsökkenés volt a jellemző. Az összes beruházáson belül a gép- és berendezésberuházások volumene 2,2%-kal mérséklődött.

Az építési beruházások 10,6%-kal estek vissza 2011 azonos félévéhez képest. Az exportorientált feldolgozóipar beruházásai 3,1%-kal csökkentek az előző évi magas bázison (29%). Jelentős beruházásnövekedés következett be a járműgyártásban, a gép, gépi berendezés gyártásban, valamint a villamosberendezés-gyártásban.

Árak, infláció

A fogyasztóiár-index 2012 első félévében 5,6%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Júniusban a fogyasztói árak 5,6%-kal nőttek 2011 júniusához képest. A szezonálisan kiigazított maginfláció 2012 júniusában 4,9%, a nyugdíjas fogyasztóiár-index 5,5% volt.

Építőipar

2012 I. negyedévében a hazai építőipar termelése 11,2%-kal, az I. félévben 7,3%-

kal maradt el az egy évvel korábbitól, folytatódott a 2006 óta tartó visszaesés.

2012 I. negyedévében 22,2%-kal, I. félévében 20%-kal csökkent a használatba vett lakások száma az egy évvel korábbihoz képest.

Ez a folyamat a lakásépítések további csökkenését jelzi 2012/13-ra.

A fafeldolgozó- és bútorigar helyzete

Fafeldolgozó-ipar

A fafeldolgozó-ipar (TEÁOR 16) 2012. I. félévi összes nettó árbevétele 91.497,8 millió Ft, belföldi árbevétele 31.834,5 millió Ft, export árbevétele 59.663,2 millió Ft volt.

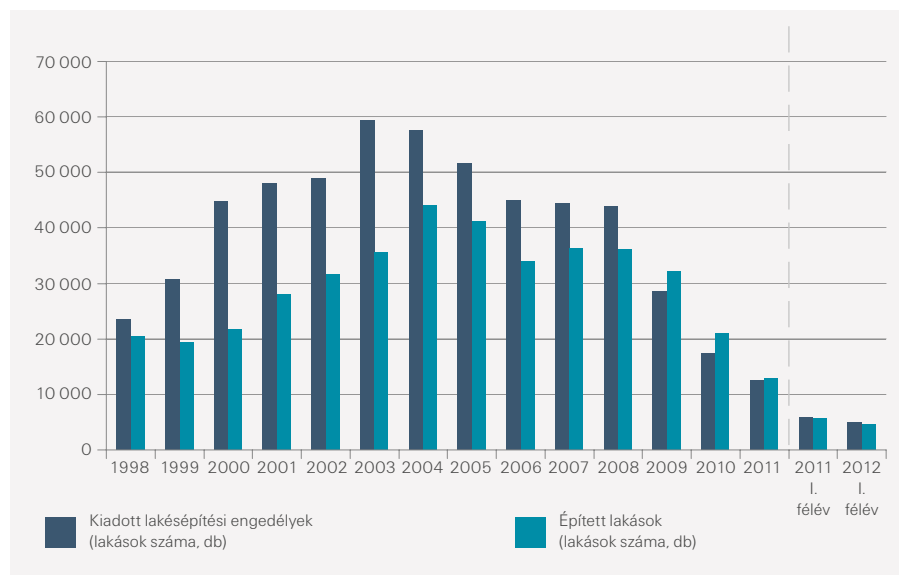
A fafeldolgozó-ipar termelése 2012 I. félévében 7,3%-kal emelkedett az egy évvel korábbi 10,6%-os visszaeséshez képest. 2012 júniusában 9,6%-kal nőtt a termelés az előző évi 20,2%-os csökkenés bázisán. A szakágazat hazai értékesítése 2012 első hat hónapjában 5,3%-kal, júniusban pedig 11,9%-kal emelkedett. Az ez év január-június exportértékesítés 10,7%-kal emelkedett a múlt évi 3%-os csökkenés bázisán, júniusban pedig a szakágazat kivitele 13,9%-kal visszaesett az egy évvel korábbi 18,5%-os visszaesés bázisán.

2012 júniusában a január óta tartó termelésnövekedés lassult, de így is 9,6%-os volt a bővülés üteme az előző évi 20,2%-os visszaesés bázisán. A hazai értékesítés júniusban 11,9%-kal csökkent a 2011. június 26,7%-os csökkenést követően. Az ipar exportja júniusban 13,9%-kal bővült, az egy évvel korábbi 18,5%-os csökkenést követően. A féléven belül az ágazat termelése és kivitele májusban csökkent, az időszak fennmaradó hónapjaiban változó ütemű emelkedést regisztráltak.

Bútorigar

A bútorgyártás (TEÁOR 31) 2012. január-június termelési értéke 65.917,9 millió Ft, belföldi árbevétele 20.793,0 millió Ft, export árbevétele 45.124,9 millió Ft volt.

A hazai bútorigar 2009-ben kezdődött mélyrepülése 2012 első félévében megállni látszik. A bútorigar termelése 1,5%-kal

A bútorgyártás termelése, értékesítése (előző év azonos időszaka=100)

	2009.	2010.	2011.	2012. j-m
Termelés	73,6	90,0	99,0	101,5
Belföldi értékesítés	57,1	85,8	92,5	98,7
Export	93,9	92,2	102,5	103,4

nőtt, az egy évvel korábbi 2%-os bővülés bázisán. A bútoripar hazai eladásai a 2011. I. félévi 5,1%-os visszaeséssel szemben 2012. január-júniusában további 1,3%-kal csökkentek. A bútoripari export ugyanakkor 3,4%-kal haladta meg az egy évvel korábbit.

2012. júniusában a bútoripar termelése 1,7%-kal, belföldi értékesítése 5,6%-kal emelkedett, exportértékesítése pedig 7,8%-kal bővült 2011 júniusához képest, amikor a termelés 8,7, a belföldi értékesítés 13,4, az export pedig 3,1%-kal mérséklődött.

2012. január-márciusban (2%), illetve április-júniusában (1,4) az ágazat termelése növekedett az előző év utolsó negyedének pozitív tendenciáját folytatva. A féléven belül az első negyedévben a kivitel és az export emelkedett, a másodikban lényegében stagnált. A hazai értékesítés az előzőekkel ellentétes mozgást mutatott, az év első negyedében csökkent, míg a másodikban bővült.

A külkereskedelmi forgalom egyenlege

A fa alapanyagok 2012. I. félévi külkereskedelmi forgalma pozitív egyenleggel zárt, mértéke megközelíti a 16 milliárd forintot, ami több mint 5 milliárd forinttal múlja felül az egy évvel korábbit. A behozatal forintban 2%-kal visszaesett, kivitelünk pedig 16,8%-kal nőtt. A fatermékek kivi-

tele ez év első félévében 1,7%-kal emelkedett, míg behozatalunk 14,3%-kal nőtt. Az egyenleg mintegy 4 milliárd forinttal elmarad az egy évvel korábbitól.

2012. január-júniusban a bútor- és bútorelem-behozatal 24,9%-kal bővült. Az árucsoport kivitele a vizsgált időszakban 22,9%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Az árucsoport egyenlege 16 milliárd forinttal kedvezőbben alakult, mint az előző évben.

Szakágazati eredmények

FAFELDOLGOZÓ-IPAR

A hazai **fűrészárugyártás** termelése 2012 I. félévében 36%-kal emelkedett, az egy évvel korábbi 5%-os csökkenést követően.

A hazai értékesítés 24,4%-kal, az export 52,7%-kal nőtt, a 2011 I. félévi bázison (belföldi értékesítés -25,6%, exportértékesítés +24,7%).

2012 júniusában a termelés 37,7%-kal, a belföldi értékesítés 33,9%-kal, az export 49,1%-kal bővült a 2011. júniusi szinthez képest.

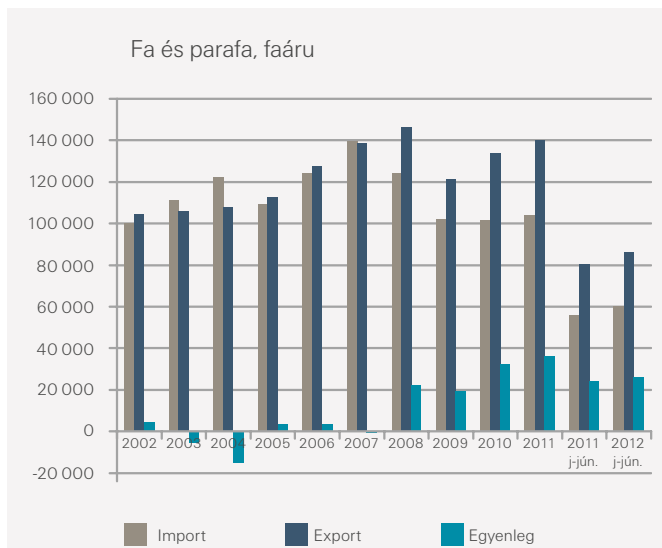
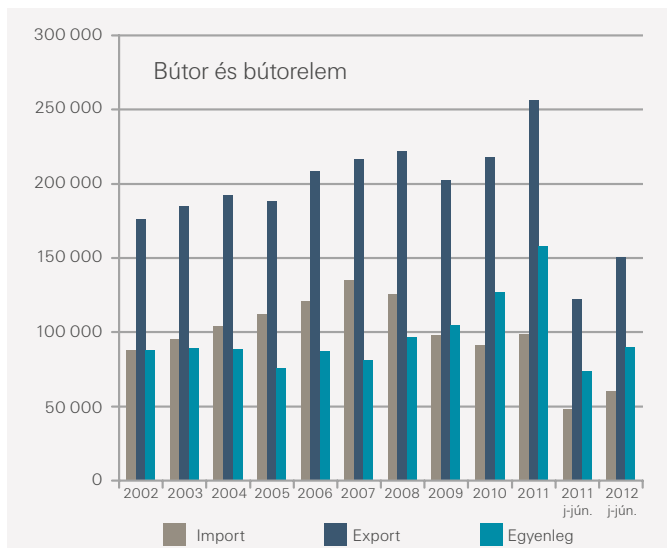
2012 I. félévében belül a januári 59,5%-os termelésbővülést a következő hónapokban is jelentős mértékű, de valamivel lassabb ütemű növekedés követte. A belföldi értékesítés a félév folyamán – kivéve a januári és márciusi 10% körüli növekedést – 26-34% közötti mértékben emelkedett. A fűrészüzemek kivitele 2012. I. félév egyes hónapjaiban 23-100% közötti

ütemben bővült egy évvel korábbi magas szinthez képest. A fűrészárugyártás ez évi szokatlanul erőteljes növekedésében szerepet játszhatott az adatszolgáltatók körének bővülése is.

A **falemezgyártás**, mely a fafeldolgozóipar termelésének közel negyedét adja, termelése 2012 I. félévében 10,2%-kal csökkent. A belföldi értékesítés 21,4%-kal, az export 5,8%-kal maradt el az egy évvel korábbi alacsony bázistól. A féléven belül az ágazat márciusi és áprilisi termelési teljesítménye volt a legerősebb (+6, illetve 8,6%), a félév egyéb hónapjaiban 24-14% közötti visszaesést regisztráltak. 2012 júniusában a termelés volumene 14,3%-kal, az export 2,9%-kal, a hazai értékesítés pedig 27,5%-kal csökkent.

A **parkettagyártás** a 2012. január-júniusi adatok alapján közel 1,0%-ot képvisel. A 2012. I. félévi volumenváltozások az igen magas előző évi bázison keletkeztek (a 2010. évet megelőző években folyamatosan csökkenő adatokat regisztrált a KSH). A termelés 4,5%-kal, a kivitel 37,2%-kal visszaesett, a belföldi értékesítés ugyanakkor 16%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A féléven belül januárban és júniusban jelentős ütemben emelkedett a termelés 22, illetve 62%-kal az előző évi viszonylag alacsony bázison (+4,7%, illetve -6,2%). Az év többi hónapjában a termelés 13-37% közötti ütemben visszaesett az előző évi magas bázison. A kivitel az év mind a hat hónapjában csökkent, a visszaesés üteme nő a múlt évi magas bázison. A hazai értékesítés márciusban és júniusban visszaesett, a félév többi hónapjában jelentős ütemben emelkedett.

A fafeldolgozó ipar egyharmadát kitevő **épületasztalos-ipari termékek** gyártásában a 2012. első hat havi adatok

a recesszió folytatódását mutatják, némi reménysugárt a kivitel bővülése jelenthet. Az első félévben a termelés 1,4%-kal mérséklődött, a belföldi értékesítés 7,4%-kal tovább csökkent, míg az export 3,3%-kal bővült, a múlt évi alacsony bázishoz képest. A hazai építőipari recesszió teljes súlyával nehezedik rá az ágazatra. 2012 júniusában a termelés 4%-kal, a belföldi értékesítés 7,8%-kal, a kivitel 11,2%-kal bővült.

A **tároló fatermékek** termelése 2012 első félévében 16,1%-kal növekedett. A kivitel változatlanul a növekedés motorja volt, 23,6%-os bővülésével. A belföldi értékesítés is lendületes növekedésbe kezdett, mértéke 13,5%-os volt. 2012 júniusában a tároló fatermékek gyártása 27%-kal, exportja 41,7%-kal nőtt, de belföldi értékesítése is 17,1%-kal emelkedett. Az I. féléven belül a termelés növekedési üteme májusig lassult, júniusban azonban ismét nagyobb sebességre kapcsolt. A belföldi értékesítés az egyes hónapokban gyorsuló növekedési ütemet mutat, mértéke az előző évi bázistól függően kismértékben hullámzó. A kivitel, az áprilisi stagnálás közeli csökkenéstől eltekintve valamennyi hónapban nőtt, januárban és júniusban mérték kiemelkedően magas növekedést.

BÚTORIPAR

Az **irodabútorok** gyártása területén 2012 első hat hónapjában fordult az előző évek negatív tendenciája, mind a termelés, mind a kivitel nőtt, a belföldi értékesítés azonban változatlanul csökkent. A szakág termelése 8,2%-kal, kivitele 9,3%-kal emelkedett, belföldi értékesítése 6%-kal csökkent, mindez a termelés és hazai értékesítés esetében igen alacsony, export esetében pedig magas előző évi bázison.

Termelői ár alakulása szakáganként, 2012. január-június (előző év azonos időszaka=100)

TEÁOR-szám	Szakág	Ipari termelői árindex	Belföldi értékesítés termelői árindexe	Exportértékesítés termelői árindexe
1610	Fűrészárugyártás	104,7	105,0	104,2
1621	Falemezgyártás	113,9	115,2	113,5
1623	Épületasztalos-ipari termékek gyártása	105,2	106,7	104,7
1624	Tároló fatermék gyártása	105,6	104,3	109,1
1629	Egyéb fa-, parafa termék, fonott áru gyártása	102,0	99,6	107,5
3101	Irodabútor gyártása	104,8	103,1	107,1
3102	Konyhabútor gyártása	113,2	106,1	134,1
3103	Ágybetét gyártása	104,3	104,6	102,7
3109	Egyéb bútor gyártása	106,4	103,5	107,3

2012 júniusában a termelés 41,7%-kal, a kivitel 41,3%-kal nőtt, a belföldi értékesítés 3,5%-kal csökkent a múlt év júniusához képest. A féléven belül az első negyedévben mind a termelés, mind az értékesítés csökkent, a második negyedév azonban növekedést mutat.

2012 I. félévében – az építőipar változatlan gyengélkedése és a külföldi piacok lendületvesztése miatt – jelentősen csökkent a **konyhabútorgyártás** és -értékesítés. A termelés 30,8%-kal, a belföldi értékesítés 32,9%-kal, a kivitel 30,9%-kal esett vissza. 2012 júniusában a termelés 30,6%-kal, a hazai értékesítés 50,7%-kal csökkent, a kivitel azonban 4,6%-kal emelkedett a múlt évi magas bázishoz képest. A féléven belül az ágazat teljesítménye hónapról hónapra romlott, a visszaesés üteme erősödött.

A 2012 január-június időszakban az **ágybetétgyártás** alágazat nem tudta megismételni egy évvel korábbi teljesítményét, termelése lényegében stagnált (-0,2%), kivitele 7,8%-kal emelkedett,

hazai értékesítése azonban csökkent (-4,4%). Júniusban a termelés 5,8, a belföldi értékesítés 12,5%-kal emelkedett, ugyanakkor a kivitel 5,2%-kal visszaesett a múlt évi magas bázishoz képest.

Az **egyéb bútorok** gyártása alágazatban – ami az új besorolásnak köszönhetően már több mint 80%-át teszi ki a bútorgyártásnak – a 2012 első félévében a múlt év végén kezdődött kedvező folyamatok folytatódtak, a termelés 3,6, a belföldi értékesítés 5,9, az export pedig 4,5%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Ez év júniusában folytatódott a termelés (+0,4%), a kivitel (+5,4%) és a hazai értékesítés (+17,1%) bővülése.

Forrás:

Milei Olga: Gazdaságelemzés, különös tekintettel a fa- és bútorigar helyzetére, 2012. január-június

A tanulmány teljes terjedelmében megtekinthető a www.faipar.hu honlap Fagazdaság rovatában.

